

Sygn. VUa 50/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Beata Grochulska

SSO Magdalena Marczyńska (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku

na skutek apelacji wnioskodawcy Ł. M. od wyroku Sądu Rejonowego IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. z dnia

10 kwietnia 2015r. sygn. IV U 226/14

zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje wnioskodawcy Ł. M. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 21 sierpnia 2013 roku za 4% uszczerbku na zdrowiu.

Sygn. akt V Ua 50/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2015 roku, sygn. akt IV U 226/14 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił odwołanie się Ł. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 10 lipca 2014 roku, którą organ rentowy odmówił Ł. M. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy.

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2016 roku w sprawie V Ua 22/15 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim, po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy, na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję ZUS oraz przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu, umarzając postępowanie w sprawie.

Zażalenie na to orzeczenie złożył organ rentowy. W wyniku jego rozpoznania Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 18 listopada 2016 roku w sprawie I UZ 43/16 uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wydanego postanowienia Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. nie ma zastosowania w postępowaniu apelacyjnym. Z wykładni językowej, jak i systemowej tego unormowania wynika bowiem, że może ono być zastosowane wyłącznie przed sądem I instancji. Nawet zatem w sytuacji, gdy nowe okoliczności dotyczące uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego wypadkiem przy pracy, są podnoszone w postępowaniu apelacyjnym, to Sąd II instancji nie może skorzystać z instytucji przewidzianej w powyższym przepisie. Nie było natomiast przeszkód, jak wskazał Sąd Najwyższy, do merytorycznej oceny zgłoszonego roszczenia oraz apelacji wnioskodawcy na podstawie opinii biegłych lekarzy ortopedów.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Ł. M. uległ w dniu (...) 2013 roku wypadkowi przy pracy. Doznał urazu skrętnego stawu skokowego prawego. Uraz ten nie spowodował jednak uszczerbku na zdrowiu.

Sąd uznał opinie biegłych lekarzy ortopedów za prawidłowe. Biegli zapoznali się z dokumentacją medyczną, wykonali również sami badania wnioskodawcy. Z dokumentacji wynika, że Ł. M. miał założony stabilizator stawu skokowego na okres 4 tygodni, a następnie przebył rehabilitację. Uraz nie dał żadnych odchyleń w funkcjonowaniu stawu skokowego, jest on ruchomy w pełnym zakresie, nie występują upośledzenia ruchu, jak i zakresu ruchów w tym stawie.

Wyniki badań, dokumentacja medyczna nie wskazują jakichś skutków urazu.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał odwołanie za bezzasadne. Sąd Rejonowy przyjął, że biegli w swych opiniach dokonali właściwej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i prawidłowo określili, że wypadek nie dał skutku w postaci trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd I instancji podkreślił, że odszkodowanie przysługuje pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Nadto Sąd Rejonowy powołał art. 11 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. nr 167 poz. 1322). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem stałym uszczerbkiem na zdrowiu jest takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, zaś długotrwałym uszczerbkiem jest takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, ale mogące ulec poprawie.

Zdaniem Sądu I instancji w sprawie zostało ustalone, że wypadek jakiemu uległ wnioskodawca dnia 21 sierpnia 2013 roku nie spowodował uszczerbku na zdrowiu.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż Ł. M. nie ma prawa do odszkodowania, decyzję ZUS uznał za prawidłową, a odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ §1 Kodeksu postępowania cywilnego oddalił.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją wnioskodawca. W uzasadnieniu wskazał, iż orzeczenie jest dla niego krzywdzące, gdyż przed wypadkiem w pracy nie odczuwał takich dolegliwości jak w chwili obecnej.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 22 kwietnia 2014 roku uznał, że na skutek wypadku przy pracy w dniu 21 sierpnia 2013 roku wnioskodawca Ł. M. doznał 2% stałego uszczerbku na zdrowiu z poz. 162a. W badaniu stwierdził okresowe obrzęki prawego stawu skokowego, bolesność kinetyczną przy zachowanej ruchomości w zakresie normy, staw stabilny. W karcie pomiarowej narządu ruchu Lekarz orzecznik podał, że supinacja wynosi 50° przy normie 60°.

(dowód: opinia lekarska z dnia 22 kwietnia 2014 roku wraz z kartą pomiarową - k. 11 – 12 akt ZUS)

Wnioskodawca wniósł sprzeciw od orzeczenia Lekarza orzecznika ZUS.

(okoliczność niesporna)

Komisja lekarska ZUS w orzeczeniach z dnia 18 czerwca 2014 roku oraz z dnia 13 maja 2014 roku rozpoznała u wnioskodawcy przebyty uraz skrętny stawu skokowego prawego bez następstw ograniczających funkcje kończyny. Komisja stwierdziła u wnioskodawcy w pełni sprawny chód, prawy staw skokowy bez poszerzonego obrysu, zachowaną pełną wydolność więzadłową, bez obrzęku tkanek miękkich tej okolicy, bez ograniczenia ruchomości stawu. Komisja lekarska uznała, że na skutek wypadku wnioskodawca nie doznał żadnego uszczerbku na zdrowiu. Nie dokonywała pomiarów w karcie pomiarowej narządu ruchu.

(dowód: opinie lekarskie z dnia 13 maja 2014 roku i 18 czerwca 2014 roku – k. 18 i 20 akt ZUS)

W dniu 7 lutego 2015 roku Ł. M. wykonał rtg stawu skokowego prawego. Wynik badania RTG wykazuje przebyte bez przemieszczenia złamanie krawędzi tylnej. Natomiast z wykonanego przez wnioskodawcę w dniu 29 lipca 2015 roku badania radiologicznego - MR stawu skokowego wynika, że występuje niewielki wysięk w tylnym zachyłku stawu skokowego dolnego oraz pochewce ścięgna mięśnia zginacza długiego palucha. W opisie badania stwierdzono także: szpary stawowe niezwięzione, powierzchnie stawowe równe gładkie, niewielkiego stopnia tendinopatia zwyrodnieniowa więzadła czworobocznego piszczelowo – strzałkowego tylnego, ślad płynu w kaletce głębokiej ścięgna A.; poza tym struktury kostne oraz aparat mięśniowo-więzadłowy bez uchwytnych zmian.

(dowód: badanie RTG, k. 76, opis badania radiologicznego – MR k. 81, opinia biegłego ortopedy R. E. – k. 111-113)

W dniu 4 grudnia 2015 roku specjalista ortopeda dr hab. n. med. M. D. stwierdził u wnioskodawcy pourazową niestabilność boczną stawu skokowego prawego z możliwym uszkodzeniem chrzęstnym i wydał mu skierowanie do szpitala celem wykonania artroskopii stawu skokowego z jednoczesnym zeszcyciem (...) i (...) stawu skokowego prawego.

(dowód: skierowanie do szpitala z dnia 4 grudnia 2015 roku k. 105 wraz z opisem badania lekarskiego k. 100)

Na skutek wypadku przy pracy wnioskodawca doznał urazu skrętnego stawu skokowego prawego oraz zespołu bólowego wysiłkowo-przeciążeniowego stawu skokowego kończyny prawej dolnej z niestabilnością boczną. Stwierdzone późniejszymi badaniami RTG oraz MR uszkodzenia istniały podczas przedmiotowego urazu i zostały także potwierdzone w badaniu klinicznym ortopedy M. D.. Stały się one przyczyną zabiegu rekonstrukcji rozerwanego urazowo więzadła (...) przy pomocy kotwicy w Klinice (...) (WAM) w marcu 2017 roku, gdzie rozpoznano inne niestabilności stawu skokowego - rozerwanie (...) prawego stawu skokowego. Trwały uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy wskutek wypadku wynosi 4% z poz. 162 a. Uszczerbek ten powinien zostać stwierdzony już przez Lekarza orzecznika i Komisję lekarską ZUS.

(dowód: opinie biegłego sądowego R. E. k. 111 – 113, 176-181)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, o czym stanowi przepis art. 378 k.p.c. Powyższe oznacza zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Sąd II instancji, rozpoznający sprawę na skutek apelacji, nie jest jednak związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Sąd ten ma więc pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia. W konsekwencji może, a jeżeli je dostrzeże, powinien, naprawić wszystkie naruszenia prawa

materialnego, niezależnie od tego, czy zostały wytknięte w apelacji, pod warunkiem że mieszczą się w granicach zaskarżenia (tak uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, Nr 6, poz. 55).

Wnioskodawca zarzucił w apelacji, że wyrok Sądu I instancji jest dla niego krzywdzący, ponieważ przed wypadkiem przy pracy nie odczuwał takich dolegliwości jak w chwili obecnej. Ponadto w toku postępowania zarówno przed Sądem I instancji, jak i II instancji kwestionował opinie biegłych lekarzy sądowych ortopedów: J. B. oraz J. M., powołując się między innymi na dokumentację medyczną w postaci wyników nowych badań medycznych. Zdaniem wnioskodawcy wyniki tych badań potwierdzały to, że wypadek przy pracy skutkuje u niego uszczerbkiem na zdrowiu.

Dokumentacja medyczna złożona przez wnioskodawcę już po wniesieniu apelacji została udostępniona biegłym ortopedom J. B. i J. M. celem sporządzenia przez nich opinii uzupełniających. Biegli stwierdzili, że opis badania MR oraz wynik badania RTG stawu skokowego wskazują na wygojone skręcenie stawu skokowego prawego, a opisane zmiany nie mają związku z pourazową funkcją stawu. Opinie biegłych co do braku związku dolegliwości skarżącego z wypadkiem przy pracy nie zostały jednak pogłębione, ani należycie uzasadnione, ograniczyły się do postawienia nie popartych żadną argumentacją wniosków.

W opinii uzupełniającej biegły J. B. przywołał wyłącznie opis badania MR oraz wskazał, że w jego ocenie w badaniu RTG brak zmian pourazowych. Następnie zaś stwierdził jedynie, że badania te nie wykazują zmian pourazowych w zakresie struktur kostnych i aparatu więzadłowo – mięśniowego. Biegły w żaden sposób nie uzasadnił swojego stanowiska. Podobnie biegły J. M., który po przywołaniu treści wyniku badania MR oraz stwierdzeniu, że badanie RTG nie wykazuje zmian urazowych, uznał, że zgłaszane przez wnioskodawcę dolegliwości i opis badania MR wskazują na wygojone skręcenie stawu skokowego prawego, a opisane zmiany mają charakter nie związany z pourazową funkcją stawu. Biegły nie określił jednak, jakie zmiany u wnioskodawcy występują i przede wszystkim dlaczego nie są one skutkiem wypadku przy pracy.

Zaznaczyć w tym miejscu trzeba, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny opinii dokonywanej przez Sąd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 roku, I KKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84). Przy uwzględnieniu treści art. 233 § 1 k.p.c. opinie biegłych sądowych J. B. oraz J. M., z uwagi na wady wskazane wyżej, nie mogły zostać uznane za kompletne, należycie uzasadnione oraz uwzględniające wnioski płynące z dokumentacji medycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2012 roku, sygn. akt I UK 210/12).

Taką opinią jest natomiast opinia biegłego ortopedy R. E., w tym opinia uzupełniająca. Biegły R. E. w sposób dokładny, jasny i wyczerpujący opisał występujące u wnioskodawcy schorzenie oraz ocenił jego złożoność. Biegły wskazał, że wyniki badań MR i RTG wykazują przebyte bez przemieszczenia złamanie krawędzi tylnej kostki bocznej i rozpoznał u wnioskodawcy uraz skrętny stawu skokowego prawego z niestabilnością boczną. Biegły ortopeda wyjaśnił, że niestabilnością stawu skokowego określa się stan stawu, w którym jego fizjologiczna ruchomość jest zwiększona i na jej skutek pojawiają się objawy typowe dla uszkodzenia stawu. Może być ona odczuwana jako subiektywne wrażenie, ale również może doprowadzić do poważnych zmian w stawach stopy. Niestabilność boczna jest powikłaniem typowego skręcenia kostki i stanowi najczęstszą przyczynę nagłych urazowych interwencji lekarskich. W większości przypadków dotyczy ona osób młodych i związana jest z uszkodzeniem więzadeł znajdujących się po stronie bocznej stawu skokowego. Biegły zauważył, że na utrzymujący się po wypadku uraz u skarżącego wskazywała karta pomiarowa narządu ruchu sporządzona przez lekarza orzecznika ZUS z badania w dniu 22 kwietnia 2014 roku w postaci supinacji odchylonej od normy o 10°. Komisja lekarska ZUS badająca skarżącego nie przeprowadziła badań pomiarowych, nie przeprowadzili ich także biegli ortopedzi J. B. i J. M., ani nie odnieśli się do badań pomiarowych wykonanych przez lekarza orzecznika ZUS w kwietniu 2014 roku. Zdaniem biegłego R. E. wynik badania pomiarowego wskazywał ewidentnie na utrzymujące się u skarżącego schorzenie będące skutkiem wypadku. Konsekwencje tego schorzenia zostały ujawnione i opisane w późniejszym badaniu MR z 2015 roku. Stwierdzony stan przedmiotowy zwłaszcza w postaci pogrubienia obrysów stawu skokowego ze zwiększeniem obwodu o 1 cm uzasadnia zdaniem biegłego R. E. uszczerbek na zdrowiu w wysokości 4 % z poz. 162a. Jednocześnie biegły R. E. w sporządzonej opinii uzupełniającej

wskazał, że trwałe uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy wskutek wypadku powinien zostać stwierdzony już przez Lekarza orzecznika i Komisję lekarską ZUS.

Należy podnieść, że do opinii uzupełniającej biegłego R. E. żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń. Tym samym opinie biegłego, jako rzetelne i fachowe, stały się podstawą dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń.

Mając zaś na uwadze dokonane ustalenia, stwierdzić należy, że spełnione zostały przesłanki przyznania wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242). Z przepisów tych wynika, że z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Wnioskodawca doznał wskutek wypadku przy pracy stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4%.

I dlatego, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.